NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA
DÁMASO RUIZ-JARABO COLOMER
prednesené 5. marca 2009 [1]

I — Úvod

1. Juzgado de Primera Instancia e Instrucción nº 5 de San Javier (Španielsko) položil Súdnemu dvoru dve prejudiciálne otázky týkajúce sa výkladu nariadenia Rady (ES) č. 1348/2000 z 29. mája 2000 o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností v občianskych a obchodných veciach v členských štátoch [2]. Vnútroštátny súd sa pýta na definíciu pojmu „mimosúdna písomnosť“ v práve Spoločenstva obsiahnutého v tomto nariadení. Tieto pochybnosti sa objavili v súvislosti s postúpením súdu v San Javier súboru súkromných písomností prostredníctvom notára na účely ich doručenia Spojenému kráľovstvu Veľkej Británie a Severného Írska.

2. Súdnemu dvoru sa tak ponúka príležitosť objasniť niektoré dôležité právne problémy. V prvom rade sa spor týka prípustnosti, keďže vnútroštátny súd tvrdí, že je súdom posledného stupňa v zmysle článku 68 ES. Komisia nezdieľa toto stanovisko, takže Súdny dvor bude musieť po prvýkrát rozhodnúť o uplatňovaní judikatúry Lyckeskog [3] na toto ustanovenie. V druhom rade, ak by sa potvrdilo, že vnútroštátny súd rozhoduje v poslednom stupni, bolo by potrebné objasniť, či je prejudiciálna otázka prípustná. Keďže ide o doručovanie mimosúdnych písomností mimo akéhokoľvek súdneho konania, nie je zrejmé, či ide o skutočný spor. V dôsledku toho bude potrebné analyzovať judikatúru Job Centre [4] a prispôsobiť ju okolnostiam prejednávanej veci. V treťom rade vecná otázka je veľmi dôležitá, pretože umožní rozhodnúť o najnejasnejších aspektoch nariadenia č. 1348/2000, teda o pojme „mimosúdna písomnosť“.

II — Skutkový stav

3. Dňa 23. októbra 2007 Roda Golf & Beach Resort SL (ďalej len Roda Golf), spoločnosť so sídlom v San Javier, spísala pred notárom notársku zápisnicu o doručení a výzve na účely doručenia šestnástich listov adresátom

1 — Jazyk prednesu: španielčina.
2 — Ú. v. ES L 160, s. 37; Mim. vyd. 19/001, s. 227.
3 — Rozsudok zo 4.júna 2002, Lyckeskog, C-99/00, Zb. s. I-4839.
4 — Rozsudok z 19. októbra 1995, Job Centre, C-111/94, Zb. s. I-3361.

s trvalým pobytom v Spojenom kráľovstve prostredníctvom súdnej kancelárie Juzgados de Primera Instancia e Instrucción de San Javier na základe nariadenia č. 1348/2000.

4. Tieto listy informovali svojich adresátov o odstúpení od zmluvy o predaji nehnuteľnosti uzavretej s každým z nich.

5. Dňa 2. novembra toho istého roku sa notár dostavil k súdnemu tajomníkovi uvedeného Juzgado, aby mu odovzdal vyhotovenie notárskej zápisnice a originály šestnástich listov.

6. Opatrením na zabezpečenie priebehu konania prijatým 29. novembra 2007 súdny tajomník vnútroštátneho súdu odmietol doručiť listy z dôvodu, že nariadenie č. 1348/2000 predpokladá doručovanie a oznamovanie mimosúdnych listín výlučne v rámci prebiehajúceho súdneho konania; pričom v danom prípade takéto konanie neprebieha. Preto sa domnieval, že prejednávaná vec nepatrí do pôsobnosti už citovaného nariadenia a že nemôže vyhovieť žiadosti Roda Golf.

7. Dňa 13. decembra 2007 podala Roda Golf na Juzgado de Primera Instancia e Instrucción nº 5 de San Javier odvolanie na základe článku 224 španielskeho zákona o občianskom súdnom konaní (Ley de Enjuiciamiento Civil). V rámci tohto konania proti opatreniu na zabezpečenie priebehu konania prijatého súdnym tajomníkom si súd položil otázky výkladu nariadenia (ES) č. 1348/2000, ktorý je nevyhnutný na odpoveď na žiadosť Roda Golf; preto prerušil konanie vo veci samej a podal na Súdny dvor návrh na začatie prejudiciálneho konania na základe spojených ustanovení článku 68 ES a článku 234 ES.

III — Právny rámec

A — *Právny rámec Spoločenstva*

8. Hlava IV Zmluvy ES oprávňuje inštitúcie vykonávať politiky súvisiace s voľným pohybom osôb. Pre potreby tohto prejudiciálneho konania je potrebné spomenúť konkrétnejšie nasledujúce ustanovenia:

„Článok 65

Opatrenia v oblasti súdnej spolupráce v občianskoprávnych veciach s cezhraničnými dopadmi, ktoré sa majú prijať v súlade s článkom 67, pokiaľ je to potrebné pre

správne fungovanie vnútorného trhu, …“ zahŕňajú:

a) zlepšenie a zjednodušenie:

— systému cezhraničného doručovania súdnych a mimosúdnych dokumentov;

….

Článok 68

1. Článok 234 sa vzťahuje na túto hlavu za nasledovných okolností a podmienok: ak vznikne otázka výkladu tejto hlavy alebo platnosti a výkladu aktov prijatých orgánmi Spoločenstva na základe tejto hlavy vo veci, ktorá je predmetom konania na súde členského štátu, proti rozhodnutiu ktorého nie je prípustný opravný prostriedok vo vnútroštátnom práve, požiada tento súd o vydanie nálezu Súdny dvor, ak to považuje za potrebné pre svoje rozhodnutie v danej veci.

9. Nariadenie (ES) č. 1348/2000 upravuje doručovanie súdnych a mimosúdnych písomností v občianskych a obchodných veciach v členských štátoch. [5] V prejednávanej veci sú odôvodnenia č. 2 a 6 nariadenia pomôckou pri výklade, keďže uvádzajú, že „správne fungovanie vnútorného trhu vyžaduje potrebu zlepšiť a zrýchliť odosielanie súdnych a mimosúdnych písomností určených na doručenie v občianskych alebo obchodných veciach medzi členskými štátmi“. Podľa tejto požiadavky sa odosielanie súdnych a mimosúdnych listín „má uskutočňovať priamo a rýchlymi metódami medzi miestnymi orgánmi určenými členským štátom“.

10. Napriek tomu, že sa nariadenie (ES) č. 1348/2000 sústreďuje na mimosúdne písomnosti, nedefinuje ich a pre ich doručovanie nestanovuje žiadny osobitný režim. Venuje sa im len v jednom ustanovení, a to v článku 16:

„Mimosúdne písomnosti sa môžu zaslať na účely doručenia v inom členskom štáte podľa ustanovení tohto nariadenia.“

5 — Nariadenie č. 1348/2000 bolo zrušené a nahradené nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1393/2007 z 13. novembra 2007 o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností v občianskych a obchodných veciach v členských štátoch (Ú. v. EÚ L 324, s. 79). Zmeny zavedené novým znením nie sú relevantné pre odpoveď na návrh na začatie prejudiciálneho konania.

11. Podľa článku 17 písm. b) nariadenia (ES) č. 1348/2000 prijala Komisia 25. septembra 2001 rozhodnutie, ktorým sa prijíma príručka prijímajúcich agentúr a glosár dokumentov [6], ktoré sa môžu doručovať, ktorého príloha II obsahuje glosár písomností, ktorý je len demonštratívny a nie je taxatívny. V časti týkajúcej sa Španielska sa uvádza, že „pokiaľ ide o mimosúdne písomnosti, ktoré môžu byť doručované, ide o iné než súdne dokumenty verejného orgánu, ktorý má podľa španielskych zákonov právomoc doručovať [*neoficiálny preklad*]".

B — *Vnútroštátny právny rámec*

12. Španielsky zákon o občianskom súdnom konaní (Ley 1/2000 de Enjuiciamiento Civil zo 7. januára, ďalej len „LEC") [7] vo svojich článkoch 223 a 224 stanovuje režim uplatniteľný na rozhodnutia vydané súdnym tajomníkom v občianskom súdnom konaní.

„Článok 223. Opatrenia na zabezpečenie priebehu konania

1. Súdnym tajomníkom prislúcha prijať opatrenia na zabezpečenie priebehu konania, ktoré zaistia priebeh konania v súlade so zákonom.

2. Opatrenia na zabezpečenie priebehu konania zahŕňajú uvedenie ich cieľa, meno súdneho tajomníka, ktorý ich nariadil, dátum a podpis súdneho tajomníka.

Článok 224. Preskúmavanie opatrení na zabezpečenie priebehu konania

1. Absolútne neplatné sú opatrenia na zabezpečenie priebehu konania upravujúce otázky, o ktorých sa má podľa zákona rozhodovať uznesením o vedení konania, uznesením alebo rozsudkom.

2. Okrem prípadov uvedených v predchádzajúcom odseku, opatrenia na zabezpečenie

6 — Rozhodnutie Komisie 2001/781/ES z 25. septembra 2001, ktorým sa prijíma príručka prijímajúcich agentúr a glosár dokumentov, ktoré sa môžu doručovať podľa nariadenia Rady (ES) č. 1348/2000 o doručovaní súdnych a mimosúdnych dokumentov v občianskoprávnych alebo obchodných veciach v členských štátoch (Ú. v. ES. L 298, s. 1; Mim. vyd. 19/003, s. 3). Toto znenie bolo zmenené a doplnené pri dvoch príležitostiach, a to rozhodnutím Komisie 2002/350/ES z 3. apríla 2002 (Ú. v. ES L 125, s. 1; Mim. vyd. 19/005, s. 3) a rozhodnutím Komisie 2007/500/ES zo 16. júla 2007 (Ú. v. EÚ L 185, s. 24); žiadna z týchto zmien a doplnení sa však netýka prejednávanej veci.

7 — BOE č. 7 z 8. januára 2000.

priebehu konania môžu byť tiež zrušené na návrh účastníka konania, ktorého poškodzujú, pokiaľ porušujú právne ustanovenie alebo upravujú otázky, o ktorých má podľa tohto zákona rozhodnúť sudca uznesením o vedení konania.

3. Návrh uvádzaný v predchádzajúcom odseku sa preskúma a rozhoduje sa o ňom podľa ustanovení upravujúcich odvolacie konanie.“

13. V súlade s výslovným znením článku 224 ods. 3 LEC sú opatrenia na zabezpečenie priebehu konania napadnuteľné odvolaním v občianskom súdnom konaní. Toto odvolanie sa vo všeobecnosti uplatňuje na preskúmanie zákonnosti uznesení o vedení konania a medzitýmnych rozhodnutí, pričom ho upravujú články 451 až 454 LEC:

„Článok 451. Rozhodnutie, proti ktorému je prípustné odvolanie. Neexistencia odkladného účinku

Uznesenia o vedení konania a medzitýmne rozhodnutia, ktoré nie sú konečné a ktoré boli vydané súdom v občianskom súdnom konaní, môžu byť predmetom odvolania na tomto súde; toto odvolanie nemá odkladný účinok.

Článok 452. Lehota, forma a neprípustnosť

Odvolanie sa musí podať do piatich dní a musí uvádzať nedostatok, ktorý podľa odvolateľa napadnuté rozhodnutie má.

V prípade nesplnenia oboch podmienok sa odvolanie zamietne pre neprípustnosť uznesením o vedení konania, proti ktorému nie je prípustný neskorší opravný prostriedok.

Článok 453. Vypočutie odporcov a rozhodnutie

1. Ak je odvolanie prípustné, ďalším účastníkom konania bude stanovená všeobecná lehota päť dní na podanie pripomienok, pokiaľ to považujú za vhodné.

2. Súd rozhodne uznesením do piatich dní od uplynutia lehoty stanovenej na podanie pripomienok, bez ohľadu na to, či boli predložené písomné pripomienky.

Článok 454. Neprípustnosť odvolania proti uzneseniu, ktorým sa rozhodlo o návrhu na zrušenie

S výnimkou prípadov, v ktorých je prípustné dovolanie, nemôže byť uznesenie, ktorým sa rozhodlo o návrhu na zrušenie, predmetom žiadneho odvolania, s výhradou možnosti opätovne uviesť otázku, ktorá je predmetom návrhu na zrušenie v prípadnom odvolaní proti konečnému rozhodnutiu.“

14. Podľa článku 455 LEC medzitýmne rozhodnutia Juzgados de Primera Instancia sú napadnuteľné odvolaním pod podmienkou, že sú „konečné“, alebo že „tak výslovne stanovuje zákon“.

15. Nakoniec podľa článku 207 LEC „konečné sú rozhodnutia, ktorými sa ukončuje konanie na prvom stupni a rozhodnutia, ktoré rozhodujú o opravných prostriedkoch podaných proti týmto rozhodnutiam“.

16. Právny rámec notárskych zápisníc je upravený v Notárskom poriadku (Reglamento notarial) z roku 1944 [8], ktorý bol viackrát zmenený a doplnený. Režim notárskych zápisníc o doručovaní a výzvach je upravený v článkoch 202 až 206:

„Článok 202

Účelom zápisníc o doručení je postúpiť určitej osobe informáciu alebo rozhodnutie toho, kto žiada o notársky úkon; účelom zápisníc o výzve je okrem iného dotknutú osobu nabádať k určitému konaniu.

Ak zákon neustanovuje inak, notár je oprávnený vykonávať úkony doručenia a výzvy zaslaním doručovacieho formulára, kópie alebo listu doporučenou poštou s doručenkou príjemcovi.

Ak sa nepoužije postup uvedený v predchádzajúcom odseku, notár sa osobne dostaví do miesta bydliska alebo do miesta doručenia alebo výzvy v súlade s pokynmi žiadateľa, a oznámi, že je notárom, a účel svojej prítomnosti. Ak dožiadaný účastník nie je prítomný, doručovací formulár sa odovzdá akejkoľvek osobe, ktorá sa nachádza v danom mieste, a ktorá preukáže svoju totožnosť. Ak písomnosť neprevezme žiadna osoba, táto skutočnosť sa zaznamená. Ak je to možné, písomnosť môže byť odovzdaná osobe poverenej strážením budovy.

8 — Dekrét z 2. júna, ktorým sa s konečnou platnosťou vydáva Reglamento de la Organización y Régimen del Notariado (notársky poriadok) (BOE č. 189 zo 7. júla 1944).

Úkon sa vykoná odovzdaním formulára, ktorý musí byť podpísaný notárom aspoň jeho priezviskom a ktorý obsahuje doslovné znenie doručovaného textu alebo výzvy a poučenie o práve príjemcu odpovedať a o lehote na uplatnenie tohto práva v súlade s článkom 204.

…

Článok 203

Ak príjemca alebo jeho zástupca… odmietne prevziať formulár alebo sa tomu aktívne či pasívne vyhýba, táto skutočnosť sa zaznamená a doručenie sa považuje za vykonané. Zaznamená sa aj akákoľvek okolnosť, ktorá notárovi bráni odovzdať formulár; v tomto prípade sa bude postupovať v súlade s ustanoveniami šiesteho odseku článku 202.

Článok 204

Dožiadaný účastník alebo príjemca, ktorému sa doručuje, má právo na odpoveď pred notárom prostredníctvom tej istej zápisnice, ale vo svojej odpovedi nesmie uvádzať ďalšie žiadosti alebo text na doručenie, ktoré musia byť predmetom samostatnej zápisnice.

…

Článok 206

Doručovanie alebo výzvy stanovené zákonmi alebo nariadeniami, ktoré nešpecifikujú podmienky alebo spôsoby vykonania, sa vykonajú v súlade s postupom vymedzeným v predchádzajúcich článkoch. Ak tieto predpisy stanovujú osobitnú právnu úpravu alebo stanovujú odlišné podmienky alebo spôsoby vykonania, pokiaľ ide o trvalý pobyt, miesto, osoby, s ktorými možno tieto úkony vykonať, atď., tak je potrebné uplatňovať tieto predpisy namiesto článku 202 a nasledujúcich článkov tohto notárskeho poriadku.“

IV — Prejudiciálne otázky

17. Uznesením z 3. januára 2008 Juzgado de Primera Instancia e Instrucción nº 5 de San Javier položil Súdnemu dvoru prejudiciálnu otázku týkajúcu sa výkladu na základe spojených ustanovení článku 68 ES a článku 234 ES. Po tom, čo stručne pripo-

menul, že podmienky stanovené týmito ustanoveniami sú splnené (teda, že rozhodnutie vnútroštátneho súdu nemôže byť predmetom žiadneho opravného prostriedku), položil Súdnemu dvoru nasledujúce otázky:

„1. Patrí doručovanie výlučne mimosúdnych písomností medzi súkromnými osobami s využitím materiálneho a personálneho vybavenia súdnych orgánov Európskej únie a právnej úpravy Spoločenstva, aj keď nebolo začaté žiadne súdne konanie, do pôsobnosti nariadenia Rady č. 1348/2000?

2. Vzťahuje sa pôsobnosť nariadenia č. 1348/2000 výlučne na súdnu spoluprácu medzi členskými štátmi a v rámci prebiehajúceho súdneho konania [článok 61 písm. c) ES, článok 67 ods. 1 ES a článok 65 ES a odôvodnenie č. 6 nariadenia č. 1348/2000]?“

18. Návrh na začatie prejudiciálneho konania bol doručený do kancelárie Súdneho dvora 14. januára 2008. V rámci lehoty stanovenej v článku 23 Štatútu Súdneho dvora predložili pripomienky Roda Golf, vlády Lotyšska, Maďarska, Poľska, Slovenskej republiky, Českej republiky, Španielska, Grécka, Nemecka a Talianska, ako aj Komisia.

19. Napriek praktickému dosahu, ktorý by mohla mať prejednávaná vec na vnútroštátnu organizáciu súdneho konania, ani už spomenuté štáty, ani Komisia a žalobkyňa vo veci samej, nepožiadali o pojednávanie v lehote stanovenej na tento účel, takže vec bola pripravená na spísanie týchto návrhov už od 13. novembra 2008.

V — Prípustnosť

20. Komisia zastáva názor, že Juzgado de Primera Instancia e Instrucción nº 5 de San Javier nemá procesnú spôsobilosť na podanie návrhu na začatie prejudiciálneho konania na základe článku 68 ES, pretože nie je súdom posledného stupňa, a medzi účastníkmi konania nie je spor. Žiadna z vlád, ktoré predložili pripomienky, sa k tomu nevyjadrila, naproti tomu Roda Golf uviedla viaceré tvrdenia na odôvodnenie prípustnosti. Keďže ide o citlivú otázku týkajúcu sa článku 68 ES, budem ďalej podrobne analyzovať obe námietky, jednu po druhej.

A — *Prvá námietka proti prípustnosti: článok 68 ES a pojem orgán, proti ktorého rozhodnutiam nie je prípustný opravný prostriedok*

21. V prejednávanej veci má Súdny dvor preskúmať obmedzenie zavedené článkom

68 ES spočívajúce v tom, že výlučne súdy, ktoré rozhodujú na poslednom stupni, sú oprávnené podávať návrhy na začatie prejudiciálneho konania týkajúce sa hlavy IV Zmluvy ES a od nej odvodených aktov. Pred uplatnením tohto ustanovenia na konkrétny prípad sa mi zdá vhodné vysvetliť vývoj opatrenia a dôvody jeho prijatia členskými štátmi, kladúc dôraz na obmedzenia a nevýhody vyplývajúce z tohto obmedzenia súdneho dialógu.

1. Pôvod a odôvodnenie článku 68 ES

22. Vytvorenie priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti so všetkými z toho vyplývajúcimi výhodami si vyžiadalo značné prispôsobenie tradičných právnych nástrojov. Voľný pohyb osôb na území Únie predstavuje výzvu pre integračný projekt, pretože pohyb jednotlivcov prináša aj zmenu sféry ich životných záujmov. Napríklad predpisy v oblasti Schengenského acqui opatrne zaviedli vzájomné uznávanie v oblasti trestného práva [9]; ustanovenia týkajúce sa podmienok pobytu museli byť prispôsobené, aby zohľadnili znevýhodnenie štátnych príslušníkov tretích štátov právne zviazaných s občanmi Spoločenstva [10]; obdobne, vďaka súdnej a policajnej spolupráci v trestných veciach zaznamenali spojené operácie rôznych štátov v európskej histórii bezprecedentné zintenzívnenie. [11]

23. V tejto súvislosti prejavili členské štáty obozretnosť v súvislosti s dosahom tohto procesu na súdnu architektúru Únie. V prípravných prácach pred podpísaním Amsterdamskej zmluvy sa predsedníctvo Rady obávalo veľkého počtu prejudiciálnych otázok, ktoré by mohli preťažiť Súdny dvor a prekážať jeho spôsobilosti konať, ako aj spôsobilosti vnútroštátnych súdov, ktoré podali návrhy. Predsedníctvo teda navrhlo preskúmať viaceré alternatívy úlohy Súdneho dvora. [12]

24. Úvahy v rámci Rady vyústili k súčasnému článku 68 ES, ktorý bol začlenený na základe reforiem vykonaných Amsterdamskou zmluvou. Tento článok umožňuje členským štátom používať článok 234 ES v súvislosti s ustanoveniami hlavy IV a aktmi sekundárneho práva založenými na tejto hlave s urči-

9 — Článok 54 Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda zo 14. júna 1985 uzatvorená medzi vládami štátov hospodárskej únie Beneluxu, Nemeckej spolkovej republiky a Francúzskej republiky o postupnom zrušení kontrol na ich spoločných hraniciach (Ú. v. ES L 239, 2000, s. 19; Mim. vyd. 19/002, s. 9) upravuje zásadu *ne bis in idem* v trestnom práve a judikatúra týkajúca sa tejto zásady prispela k posilneniu vzájomného uznávania súdnych rozhodnutí v trestných veciach.

10 — Závažné problémy, ktoré sa objavili na tomto území, vyprovokovali obrat v judikatúre. Pozri rozsudok z 25. júla 2008, Metock a i., C-127/08, Zb. I-6241.

11 — Najvýraznejší symbol intenzity tejto výmeny predstavuje rámcové rozhodnutie Rady 2002/584/SVV o európskom zatykači a postupoch odovzdávania osôb medzi členskými štátmi (Ú. v. ES L 190, s. 1; Mim. vyd. 19/006, s. 34), ktorý viedol k rozsudkom veľkého významu, ako je rozsudok z 3. mája 2007, Advocaten voor de Wereld, C-303/05, Zb. s. I-3633, bod 28.

12 — Všeobecný rámec pre návrh revízie zmlúv, komentár k článku G. Do textu možno nahliadnuť v Revue Trimestrielle de Droit Européen, č. 1, 33, 1997, s. 187. O pôvode ustanovenia, ALBORS-LLORENS, A.: Changes in the Jurisdiction of the European Court of Justice under the Treaty of Amsterdam. In: *Common Market Law Review*, č. 35, 1998, s. 1273 a 1276; LANGRISH, S.: The Treaty of Amsterdam Selected Highlights. In: 23 *European Law Review*, 1998, s. 8, a LABAYLE, H.: Le Traité d'Amsterdam. Un espace de liberté, de sécurité a de justice. In: *Revue Trimestrielle de Droit Européen*, č. 33, 1997, s. 873 a 874.

tými osobitosťami, teda s obmedzením práva podať návrh na začatie prejudiciálneho konania na vnútroštátne súdy, proti ktorých rozhodnutiam nie je prípustný opravný prostriedok.

25. Článok 68 ES zaviedol tzv. návrhy na začatie prejudiciálneho konania osobitnej rýchlosti, narušil tradičnú stálosť a jednotnosť systému žalôb Spoločenstva a odchýlil sa od stanoviska Súdneho dvora, ktorý vo svojej správe z roku 1995 o niektorých aspektoch uplatňovania Zmluvy o Európskej únii [13] odmietol akékoľvek obmedzenie možnosti vnútroštátnych súdov predkladať prejudiciálne otázky. Podľa Súdneho dvora by takéto obmedzenie mohlo ohroziť jednotu a koherenciu práva Spoločenstva. [14]

26. Na naliehanie členských štátov bolo zmenené a doplnené prejudiciálne konanie, aj keď je ťažké predstaviť si obávaný nárast otázok, pretože článok 35 EÚ, ktorý môžu okrem Španielska používať všetky súdy štátov, ktoré urobili vyhlásenie stanovené v odseku 2 tohto článku [15], nemal ničivý účinok. Naopak, nedávne prijatie naliehavého prejudiciálneho konania je jasným náznakom ochoty Súdneho dvora riešiť veci týkajúce sa priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti vo veľmi krátkych lehotách bez toho, aby boli obavy pred možným nárastom podaní. [16]

27. Článok 68 ES musí byť vykladaný v súlade so základným právom na účinnú súdnu ochranu. Ustanovenia, ktoré obmedzujú možnosť podať návrh na začatie prejudiciálneho konania na Súdny dvor, sa musia vykladať striktne. Slabé stránky obmedzení, ktoré článok 68 ES stanovuje vnútroštátnemu súdu, majú praktické dôsledky, ktoré treba vysvetliť ich uplatnením na vec predloženú Juzgado de Primera Instancia e Instrucción nº 5 de San Javier.

13 — Správa Súdneho dvora z mája 1995.

14 — Táto obava je jasne vyjadrená v bode 11 uvedenej správy: „Obmedzenie možnosti podať návrh na začatie konania na Súdny dvor by spochybnilo uplatňovanie a jednotný výklad práva Spoločenstva v celej Únii, a mohlo by tak zbaviť jednotlivcov účinnej súdnej ochrany a zasiahnuť do jednoty judikatúry… Systém návrhu na začatie prejudiciálneho konania je skutočným základom pre fungovanie vnútorného trhu, pretože je nevyhnutné, aby si právo zriadené zmluvami zachovalo povahu Spoločenstva, a jeho účelom je za akýchkoľvek okolností zaručiť tomuto právu rovnaký účinok vo všetkých členských štátoch… Jedna zo základných úloh Súdneho dvora spočíva práve v zabezpečení takéhoto jednotného výkladu a jej plnenie spočíva práve v odpovedaní na otázky položené vnútroštátnymi súdmi.“

15 — Tieto členské štáty, okrem Španielska, povolili svojim súdom podávať návrhy na začatie prejudiciálneho konania na základe článku 35 EÚ. Aj keď sa stav vyhlásení nezmenil, je možné nahliadnuť do veľmi užitočného dokumentu riaditeľstva výskumu a dokumentácie Súdneho dvora na adrese http://curia.europa.eu/fr/instit/txtdocfr/txtsenvigueur/art35.pdf.

16 — Okrem nepopierateľných rizík pre koherenciu a jednotu judikatúry (nehovoriac o zásahu do základných záruk konania, ako sú záruky transparentnosti) môže nové naliehavé prejudiciálne konanie prijaté 15. januára 2008 (Ú. v. EÚ L 24, s. 39) a upravené v článku 104b Rokovacieho poriadku Súdneho dvora ohroziť spôsobilosť Súdneho dvora konať, ak by jedného dňa došlo k návalom podaní. Napriek týmto rizikám nemohlo nič zastaviť prívržencov tohto nového konania.

2. Reštriktívny výklad obmedzení súdneho dialógu zavedených článkom 68 ES

28. Akákoľvek výnimka z pravidla sa musí vykladať striktne. Osobitné formy návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 68 ES sa odchyľujú od *genusu* článku 234 ES, takže sa musia vykladať zdržanlivo. Napriek tomu sa tento výsledok dosiahne len pomocou výkladových kritérií.

29. Prístup k spravodlivosti je základným pilierom západnej súdnej kultúry. Vyhlásenie Magna Charta z roku 1215 [17] „To no one will we sell, to none will we deny or delay, right or justice“, odrážalo základnú zásadu, ktorá bola účinná až do jej začlenenia do Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd [18], Charty základných práv Európskej únie [19], a judikatúry Súdneho dvora [20]. Preto je právo na účinnú súdnu ochranu, ktoré upravuje prístup k spravodlivosti, súčasťou všeobecných zásad práva Spoločenstva. V niektorých členských štátoch, ako je Nemecko a Španielsko, zahŕňa toto základné právo aj návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 234 ES. [21] Tento návrh má pre ochranu procesných záruk jednotlivca tak v jeho dimenzii Spoločenstva, ako aj vo vnútroštátnej dimenzii, dvojnásobný význam. [22] Prístup k spravodlivosti nenesie so sebou len začatie konania, ale aj to, že toto konanie bude viesť príslušný súd. Okrem toho prejudiciálna otázka z procesného hľadiska konkretizuje požiadavky jednotnosti a koherentnosti práva Spoločenstva, takže každý vnútroštátny súd musí mať možnosť požiadať o pomoc Súdny dvor. [23] Toto základné právo znehodnocuje každá prekážka, ktorá stojí v ceste vnútroštátnemu súdu, ktorý chce podať návrh na začatie prejudiciálneho konania. Preto možno dospieť k záveru, že obmedzenia vyplývajúce z článku 68 ES môžu byť zmiernené, ak sa toto ustanovenie bude vykladať z hľadiska zásady účinnej súdnej ochrany. [24]

30. Sú aj inštitucionálne dôvody, ktoré svedčia v prospech reštriktívneho poňatia článku 68 ES. Najvýznamnejším z nich je ten, že jedine Súdny dvor má právomoc rozhodovať o platnosti aktov Spoločenstva.

17 — Magna Carta Libertatum, kapitola 40. O vývoji hodnoty, ktorý podčiarkuje prístup k spravodlivosti, pozri ZUCKERMAN, A.: *Zuckerman on Civil Procedure. Rules and Procedures*. Ed. Sweet & Maxwell, London, 2006, s. 59 — 64.

18 — Článok 6 dohovoru.

19 — Článok 47 Charty.

20 — Rozsudky z 15. mája 1986, Johnston, 222/84, Zb. s. 1651, body 18 a 19; z 15. októbra 1987, Heylens a i., 222/86, Zb. s. 4097, bod 14; z 27. novembra 2001, Komisia/Rakúsko, C-424/99, Zb. s. I-9285, bod 45; z 25. júla 2002, Unión de Pequeños Agricultores/Rada, C-50/00 P, Zb. s. I-6677, bod 39, a z 19. júna 2003, Eribrand, C-467/01, Zb. s. I-6471, bod 61.

21 — Rozsudok nemeckého Bundesverfassungsgerichtu z 9. januára 2001 a rozsudok španielskeho Tribunal Constitucional 58/2004, z 19. apríla 2004. Pre zaujímavé komentáre k týmto rozsudkom, pozri ARNDT, F.: The German Federal Constitutional Court at the Intersection of National and European Law: Two Recent Decisions. In: *German Law Journal*, č. 11, 2001, a ALONSO GARCÍA, R.: Comentario a la sentencia 58/2004. In: *Common Market Law Review*, č. 42, 2005.

22 — MARTÍN RODRÍQUEZ, P.: La cuestión prejudicial como garantía constitucional: a vueltas con la relevancia constitucional de derecho comunitario. In: *Revista Española de Derecho Constitucional*, č. 72, 2004, a AZPITARTE SÁNCHEZ, M.: *El Tribunal Constitucional ante el control del derecho comunitario derivado*. Ed. Civitas, Madrid, 2002.

23 — Rozsudok zo 16. decembra 2008, Cartesio, C-210/06, Zb. I-9641, body 96 a 97.

24 — Toto kritérium zastával uplatňovaním článku 68 ES BAQUERO CRUZ J.: El Auto Dem'Yanenko: expulsión de ciudadanos de terceros Estados y TJCE. In: *Revista Española de Derecho Comunitario Europeo*, č. 19, 2004, s. 944 a nasl.

Obmedziť návrhy na súdy posledného stupňa zbavuje nižšie súdy rozhodnutí, ktorými sa konštatuje neplatnosť aktov Spoločenstva, ktoré Zmluva vyhradzuje Súdnemu dvoru. [25] Táto situácia núti súdy, proti ktorých rozhodnutiam je prípustný opravný prostriedok, uplatňovať pravidlo, ktoré považujú za neplatné, alebo ešte horšie, privlastňovať si rozhodovanie o neplatnosti, ktoré prislúcha jedine Súdnemu dvoru. Preto príliš striktný výklad pojmu posledný stupeň prináša riziko roztrieštenia preskúmavania zákonnosti ustanovení Spoločenstva.

31. Za týchto podmienok nie je prekvapujúce, že sa objavujú iniciatívy obísť článok 68 ES, ako napríklad iniciatíva prijatá Komisiou v roku 2006 na odstránenie osobitostí tohto ustanovenia v záujme jednotnosti, účinnej súdnej ochrany a účinného fungovania spravodlivosti Spoločenstva. [26] Aj keď táto iniciatíva neuspela, tvrdenia Komisie sú dostatočne výrečné, keďže vyhlasuje, že článok 68 ES je „v rozpore s hospodárnosťou konania“ [27], že „môže viesť k zbytočnému plytvaniu zdrojmi súdov členských štátov“ [28], a dokonca, že „je nekoherentná so zvyškom Zmluvy“ [29]. Členské štáty takisto nepovažovali za nevýhodné odstrániť prejudiciálne osobitosti článku 68 ES pri vypracovaní návrhu Zmluvy o Ústave pre Európu alebo Lisabonskej zmluvy, ktorých ustanovenia už upravovali len jeden režim pre návrhy na začatie prejudiciálneho konania.

32. Takže opakujem, obmedzenie práva podať návrh na začatie prejudiciálneho konania na Súdny dvor len na súdy posledného stupňa sa musí vykladať reštriktívne. Nadobudnutie účinnosti článku 68 ES vytvorilo precedens, o ktorého súlade s duchom článku 234 ES možno pochybovať z dôvodu anomálií, ktoré zaviedol do dynamiky a súdnej architektúry Spoločenstva. Ako nedávno napísal Pierre Pescatore, mechanizmus článku 234 ES predstavuje „posvätný prvok európskeho právneho dedičstva“ [30]. Akákoľvek zmena tohto základného kameňa fungovania vnútorného trhu [31] musí byť plánovaná s extrémnou obozretnosťou, pretože európsky súdny model je vo veľkej miere založený na úspechu návrhu na začatie prejudiciálneho konania. Preto nie je prekvapujúce, že tí, ktorí

25 — Rozsudok z 22. októbra 1987, Foto-Frost, 314/85, Zb. s. 4199, bod 20.

26 — Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru, Výboru regiónov a Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev o úprave ustanovení hlavy IV Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva týkajúcich sa právomocí Súdneho dvora s cieľom zabezpečiť účinnejšiu súdnu ochranu z 28. júna 2006 [KOM(2006) 0346 v konečnom znení]. Tento dokument, ktorý výrazne kritizuje článok 68 ES, si protirečí so stanoviskom, ktoré jeho autor zastáva v prejednávanej veci. Ak je predmetné ustanovenie prekážkou prístupu k spravodlivosti, ako to tvrdí táto inštitúcia, nerozumiem, ako môže s takým zanietením namietať neprípustnosť návrhu na začatie prejudiciálneho konania, keď vecné skúmanie konania ukazuje, že Komisia zastáva maximalistické poňatie nariadenia č. 1348/2000, z ktorého je zrejmé, že prejednávaná vec má zjavný význam pre účastníkov konania, ale aj pre právny režim, ktorý upravuje priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, ktorý sa začína rozvíjať.

27 — Tamže., s. 6.

28 — Tamže.

29 — Tamže., s. 7.

30 — PESCATORE, P.: Preliminary Rulings — Evolution of the System. In: *50th Anniversary of the Court of Justice of the European Communities.* Conference on Cooperation between the Court of Justice and the National Courts, Office des publications, Luxemburg, 2003, s. 29.

31 — Tento výraz si požičiavam od predsedu Roberta Lecourta, ktorý ho použil v Le rôle unificateur du juge dans la Communauté. In: *Études de droit des Communautés Européennes. Mélanges offerts à Pierre-Henri Teitgen*. ed. Pedone, Paris, 1984, s. 227.

chvália alternatívne modely, sa vzdialili od tradície Spoločenstva dovolávaním sa článku 68 ES. [32] Ak nastal čas na zmenu vzťahu spolupráce medzi Súdnym dvorom a vnútroštátnymi súdmi, potom taká reforma, ako je reforma článku 68 ES, možno nie je najvhodnejším prostriedkom.

33. Vzhľadom na to, že Juzgado de Primera Instancia e Instrucción nº 5 de San Javier sa nachádza na prvom stupni hierarchie občianskych súdov v Španielsku, je potrebné stanoviť, či orgán konajúci na poslednom stupni v zmysle článku 68 ES je orgán, ktorý sa nachádza na vrchole vnútroštátnej súdnej organizácie alebo orgán, ktorý v súlade so systémom vnútroštátnych opravných prostriedkov rozhoduje na poslednom stupni. Inými slovami, je potrebné rozhodnúť, tak ako to urobil Súdny dvor vo veci Lyckeskog [33] s ohľadom na článok 234 ES, či je potrebné pridŕžať sa organickej teórie, alebo teórie konkrétneho sporu. Predmetný rozsudok potvrdil druhý prístup a tým sa pripojil k vynikajúcim návrhom generálneho advokáta Tizzana, ktorý zdôraznil postupný vývoj judikatúry o tejto otázke. [34] V bode 15 rozsudku Súdny dvor skonštatoval, že ciele koherencie a jednotnosti sa dosiahnu „ak majú predkladaciu povinnosť… najvyššie súdy… *ako aj každý vnútroštátny súd, proti ktorého rozhodnutiam nie je prípustný opravný prostriedok*…“.

34. Odpoveď na túto dilemu sa podľa môjho názoru nachádza v tvrdeniach vyjadrených vyššie, ale aj v judikatúre Súdneho dvora. Ak exegéza článku 68 ES musí byť v súlade so zásadou účinnej súdnej ochrany, treba sa pokúsiť naplniť požiadavky tejto zásady. [35] Je logické, že táto myšlienka bola vyjadrená v rozsudku Lyckeskog, pretože umožňuje rozšíriť počet orgánov, ktoré sú oprávnené predkladať prejudiciálne otázky, bez ohľadu na ich miesto vo vnútroštátnej súdnej hierarchii. Tento prístup je správny aj vtedy, keď je prejudiciálna otázka založená na článku 234 ES.

35. Moje stanovisko sa zhoduje aj s judikatúrou o súdnej spolupráci v občianskych

32 — KOMÁREK, J.: In the court(s) we trust? On the need for hierarchy and differentiation in the preliminary ruling procedure. In: *European Law Review*, č. 32, 2007, s. 486 a nasl., navrhuje ďalší model spravodlivosti Spoločenstva, ktorý spája diferenciáciu a hierarchiu, na základe obmedzení podľa článku 68 ES.

33 — Rozsudok Lyckeskog, už citovaný.

34 — Návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Tizzano 21. februára 2002 vo veci Lyckeskog, už citovanej, body 32 až 38. Okrem týchto návrhov existujú aj historické rozsudky z 15. júla 1964, Costa/ENEL (6/64, Zb. s. 1141), a z 24. mája 1977, Hoffmann-La Roche (107/76, Zb. s. 957). Aj keď nejde o nič iné len o kuriozitu, neodolám potešeniu z oznámenia nesprávnej citácie v rozsudku Lyckeskog, keď sa odvoláva na rozsudok Costa, a tak zakladá teóriu konkrétneho sporu na rozsudku z 27. marca 1963, Da Costa (28/62, 29/62 a 30/62, Zb. s. 61). Medzi menami účastníkov konania je očividná podobnosť, ale okrem chyby rozsudok Da Costa, ktorý položil základy doktríny acte clarifié, len veľmi málo prispel k sporu, ktorý sa riešil vo veci Lyckeskog.

35 — Takéto je aj stanovisko drvivej väčšiny doktríny. Pre jeho výrečnosť citujem: ALONSO GARCÍA, R.: *El juez español y el Derecho comunitario*. Ed Tirant lo Blanch, Valencia, 2003, s. 228: „Ak by sa možnosť podať na Súdny dvor návrh na začatie prejudiciálneho konania o výklade alebo platnosti obmedzovala len na súdy, ktorých rozhodnutia nie sú napadnuteľné žalobou, výklad už citovaného vzorca podľa abstraktnej teórie alebo organickej teórie by mohol viesť k závažným problémom nielen pri výklade, ale aj pri uplatňovaní hlavy IV Zmluvy ES, keďže by to otvorilo cestu rozhodnutiam vnútroštátnych súdov o neplatnosti, ktoré by boli nezvratné, ak by boli prijaté súdmi nižšieho stupňa, ktoré rozhodujú na poslednom stupni alebo na jedinom stupni“. Pozri tiež CHENEVIERE, C.: L'article 68 CE — Rapide survol d'un renvoi préjudiciel mal compris. In: *Cahiers de Droit Européen*, č. 40, 2004, s. 569 — 572; GIRERD, P.: L'article 68 CE: un renvoi préjudiciel d'interprétation a d'application incertaines. In: *Revue Trimestrielle de Droit Européen*, č. 35 (2), 1999, s. 243, a VALLE GÁLVEZ, A.: Las nuevas competencias del Tribunal de Justicia de las CCEE tras el Tratado de Ámsterdam. In: *Noticias de la Unión Europea*, 2000, č. 186, s. 29.

a obchodných veciach. V rozsudku Danmarks Rederiforening [36] bolo rozhodnuté o prípustnosti návrhu založeného na Protokole o výklade Bruselského dohovoru Súdnym dvorom [37], ktorý vyhradzoval návrhy na začatie prejudiciálneho konania pochádzajúce z Dánska Højesteret (najvyšší súd), aj keď spor predložil Arbejdsret (pracovný súd), ktorý konal na poslednom stupni. V bode 16 rozsudku sa zdôrazňuje, že doslovný výklad protokolu „by mal za následok, že v Dánsku by otázky výkladu Bruselského dohovoru, ktoré vznikli v rámci takého konania, ako je konanie vo veci samej, nemohli byť v žiadnom prípade predmetom návrhu na začatie prejudiciálneho konania". Prejudiciálna otázka bola teda prijatá, a teória konkrétneho sporu bola uplatňovaná na podobnom, aj keď nie rovnakom, základe, ako je článok 68 ES. [38]

36. Na základe týchto úvah mám tendenciu domnievať sa, že keď sa článok 68 ES zmieňuje o súdoch, proti ktorých rozhodnutiam nie je prípustný opravný prostriedok, vzťahuje sa na najvyššie súdy a zároveň na všetky vnútroštátne súdy, ktorých rozhodnutia nemôžu byť napadnuté ďalším opravným prostriedkom.

37. Preto, aj keď nie je na vrchole vnútroštátnej súdnej pyramídy, Juzgado de Primera Instancia e Instrucción nº 5 de San Javier má právo položiť prejudiciálnu otázku podľa článku 68 ES, ak proti jeho rozhodnutiam nie je prípustný opravný prostriedok. Na základe španielskych procesných pravidiel je potrebné už len rozhodnúť, či môžu napadnúť rozhodnutia tohto súdneho orgánu jednotlivci.

3. Systém žalôb na španielskych občianskych súdoch

38. Uznesenie Juzgado de Primera Instancia e Instrucción nº 5 de San Javier zdôrazňuje jeho právomoc rozhodovať o odvolaní proti opatreniu na zabezpečenie priebehu konania prijatému súdnym tajomníkom tohto súdu; toto opatrenie môže byť predmetom návrhu na zrušenie (článok 224 LEC), ktorý je za normálnych okolností stanovený na napadnutie medzitýmnych rozhodnutí a uznesení o vedení konania (článok 451 LEC), ale ktorého pôsobnosť zákon rozšíril na opatrenia na zabezpečenie priebehu konania.

39. Podľa článku 455 LEC môžu byť medzitýmne rozhodnutia konečnej povahy predmetom odvolania. Tento opravný prostriedok sa uplatňuje aj na rozhodnutia, ktorými sa rozhoduje o návrhu na zrušenie.

36 — Rozsudok z 5. februára 2004, DFDS Torline, C-18/02, Zb. s. I-1417.

37 — Protokol z 3. júna 1971 týkajúci sa výkladu Dohovoru z 27. septembra 1968 o súdnej právomoci a výkone rozhodnutí v občianskych a obchodných veciach Súdnym dvorom.

38 — Prísne povedané, táto vec nespadá do pôsobnosti článku 68 ES, lebo nariadenie Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (Ú. v. ES L 12, s. 1; Mim. vyd. 19/004, s.42) nebolo uplatniteľné na dánskom území, kde sa uplatňoval len Bruselský dohovor, ktorý už citované nariadenie „komunitarizoval" v ostatných členských štátoch.

40. Bežný návrh na zrušenie, ktorý je podľa LEC všeobecným opravným prostriedkom proti uzneseniam o vedení konania a medzitýmnym rozhodnutiam [39], nemá devolutívny účinok, pretože sudca, ktorý vydal počiatočné rozhodnutie, ho aj v rámci autoremedúry preskúmava, a ak to považuje za vhodné, tak ho zruší. [40] Návrh na zrušenie proti opatreniam na zabezpečenie priebehu konania má odlišný význam, pretože smeruje proti aktu orgánu nižšieho stupňa a podáva sa na orgán vyššieho stupňa: takže opatrenie prijaté súdnym tajomníkom preskúmava súd. Keďže medzi oboma orgánmi je hierarchický vzťah, článok 451 LEC ponúka jednotlivcom opravný prostriedok, ktorý má určité osobitosti vo vzťahu k bežnému návrhu na zrušenie. [41]

41. Táto rozdielnosť odôvodňuje rôznorodosť riešení objavujúcich sa vo vnútroštátnej judikatúre. Komisia sa dovoláva viacerých medzitýmnych rozhodnutí, ktorými vnútroštátne súdy pripúšťali odvolanie proti uzneseniam rozhodujúcim o návrhu na zrušenie proti opatreniu na zabezpečenie priebehu konania. [42] Táto otázka však nie je jasná, pretože existuje navzájom si odporujúca judikatúra [43] a kontroverzná doktrína [44], ktorá má tendenciu popierať akúkoľvek možnosť odvolania proti uzneseniam o opatreniach na zabezpečenie priebehu konania. Tento procesný dialóg je bezpochyby takisto dôsledkom skutočnosti, že LEC je nedávno prijatý zákon, ktorého ustanovenia majú byť ešte upresnené judikatúrou španielskeho Tribunal Supremo. V súlade so súčasným stavom vnútroštátneho procesného práva však ešte nie je jasné, či môže byť proti takému rozhodnutiu, ako je rozhodnutie v súčasnosti predložené Juzgado de Primera Instancia e Instrucción nº 5 de San Javier, podaný opravný prostriedok.

42. V takejto situácii sú dve skutočnosti, ktoré je potrebné vziať do úvahy.

43. V prvom rade je potrebné zdôrazniť presvedčenie vnútroštátneho súdu, že rozhoduje na poslednom stupni. V bode 3 časti „právny rámec“ návrh na začatie prejudiciálneho konania uvádza, že „rozhodnutie o prípustnosti alebo neprípustnosti podanej žiadosti o súdnu spoluprácu treba považovať za rozhodnutie v poslednom stupni“. Polemikou medzi španielskymi súdmi, čo sa týka LEC, sa musia zaoberať najvyššie súdy tohto

39 — Články 451 LEC až 454 LEC.

40 — ARMENTA DEU, T.: *Lecciones de Derecho Procesal Civil*. 3. vydanie. Ed. Marcial Pons, Madrid, 2007, s. 239 až 241, a DÍEZ-PICAZO, I., DE LA OLIVA SANTOS, A.: *Derecho Procesal Civil. El proceso de declaración*. 3. vydanie. Ed. Ramón Areces, Madrid, 2004, s. 251 a 252.

41 — Pred nadobudnutím účinnosti LEC v roku 2000 museli byť rozhodnutia súdnych tajomníkov napadnuté opravným prostriedkom označovaným „návrh na preskúmanie“. Vo svojej súčasnej verzii článok 224 LEC zachováva stopy po pôvodnej terminológii, keď vo svojej hlave odkazuje na „*preskúmavanie* opatrení na zabezpečenie priebehu konania“ (kurzívou zvýraznil generálny advokát). Možno teda konštatovať, že použitie návrhu na zrušenie na účely napadnutia týchto opatrení je atypickou technikou, ktorá nie je v súlade so štruktúrou odvolaní bez devolutívneho účinku.

42 — Uznesenia Audiencia Provincial de Castellón z 26. júna 2006, a Audiencia Provincial de Cáceres z 24. januára 2006.

43 — Uznesenie Audiencia Provincial de Madrid z 25. januára 2005.

44 — AQUILERA MORALES, M.: Resoluciones judiciales y diligencias de ordenación. In: *Tribunales de justicia: Revista española de derecho procesal*. č. 3, 2000, s. 277, a BONET NAVARRO, A.: *Los recursos en el proceso civil*. La Ley, Madrid, 2000, s. 88.

štátu, ale v žiadnom prípade nie Súdny dvor, ktorý, ak by vykladal článok 451 LEC, tak by konal ako španielsky občiansky súd a zapojil by sa do diskusie, ktorá prislúcha súdom tohto členského štátu. [45] Ak si je vnútroštátny súd istý svojím postavením súdneho orgánu posledného stupňa, Súdny dvor by mal mať dôveru k tomu, kto klope na jeho dvere, aby ho požiadal o kritériá výkladu Spoločenstva.

4. Dôsledok

45. Na základe všetkých týchto dôvodov a vzhľadom na to, že článok 68 ES nevyžaduje, aby bol súd na vrchole súdnej organizácie členského štátu a že po posúdení prejednávanej veci Juzgado de Primera Instancia e Instrucción nº 5 de San Javier vydá rozhodnutie, proti ktorému sa nemožno odvolať, je potrebné zamietnuť prvú námietku neprípustnosti vznesenú Komisiou.

B — *Druhá námietka proti prípustnosti: existencia sporu v konaní vo veci samej*

44. V druhom rade je v súlade s bodmi 28 až 37 týchto návrhov v prípade pochybností potrebné zvoliť si prístup, ktorý sa voči položeniu prejudiciálnej otázky stavia najpriaznivejšie. Preto môže mať zmätok zakotvený v španielskom procesnom systéme len jediný výsledok: uznanie právomoci vnútroštátneho súdu.

46. Zostáva ešte rozhodnúť, či vnútroštátny súd spĺňa druhú základnú podmienku na podanie návrhu na začatie prejudiciálneho konania. Tentokrát na rozdiel od predchádzajúceho bodu požiadavka vyplýva z judikatúry, ktorá vyžaduje, aby bola otázka vznesená v rámci sporu. Podľa vyjadrenia Súdneho dvora „vnútroštátne súdy môžu podať návrh na začatie konania na Súdny dvor iba vtedy, ak prejednávajú spor, a ak majú rozhodnúť v rámci konania, ktoré sa má ukončiť rozhodnutím, ktoré má povahu súdneho rozhodnutia“. [46] Podľa Komisie Juzgado de Primera Instancia e Instrucción nº 5 de San Javier má rozhodnúť konanie, ktoré nie je sporové a nevykonáva v ňom súdnu právomoc. Preto navrhuje, aby bola prejudiciálna otázka vyhlásená za neprípustnú.

47. Okrem toho je zrejmé, že dôvody neprípustnosti rozvinuté Súdnym dvorom vo vzťahu k článku 234 ES sa vzťahujú aj na návrhy na základe článku 68 ES. Znenie tohto

45 — Súdny dvor je oprávnený na výklad práva Spoločenstva a vnútroštátny súd na identifikáciu príslušného vnútroštátneho práva, ktoré má byť predmetom výkladu. Toto vymedzenie, založené na dodržiavaní procesnej autonómie vnútroštátnych súdov, je hlboko zakorenené v judikatúre Súdneho dvora (rozsudky z 30. apríla 1974, Sacchi, 155/73, Zb. s. 409; z 20. mája 1976, Mazzalai, 111/75, Zb. s. 657; z 8. novembra 1990, Gmurzynska-Bscher, C-231/89, Zb. s. I-4003, a z 11. septembra 2008, Unión General de Trabajadores de La Rioja, C-428/06 až C-434/06, Zb. s. I-6747).

46 — Uznesenia z 18. júna 1980, Borker, 138/80, Zb. s. 1975, a z 5. marca 1986, Greis Unterweger, 318/85, Zb. s. 955, bod 4; pozri tiež rozsudok z 19. októbra 1995, Job Centre, C-111/94, Zb. s. I-3361, bod 9.

ustanovenia, ktoré konštatuje, že článok 234 ES „sa vzťahuje na túto hlavu IV“, potvrdzuje uplatniteľnosť režimu prejudiciálnej otázky a jemu zodpovedajúcej judikatúry v celom rozsahu, s výhradami, ktoré sú uvedené v tom istom článku 68 ES. [47] Preto na účely uplatňovania judikatúry Súdneho dvora na dôvody neprípustnosti v rámci hlavy IV je potrebné analyzovať niekoľko rozsudkov.

1. Požiadavka sporu

48. Aj keď úspech prejudiciálnej otázky závisí najmä od rozsahu pojmov, ktoré si zvolili zakladateľské štáty pri vypracovaní článku 234 ES, znenie tohto článku napriek tomu umožnilo uložiť určité obmedzenia na podanie návrhu na začatie prejudiciálneho konania na Súdny dvor, ktorý podlieha najmä nasledujúcim podmienkam: podanie musí byť urobené „súdnym orgánom“ [48], návrh na začatie prejudiciálneho konania musí byť odôvodnený [49], zakazujú sa hypotetické a fiktívne otázky [50], a čo ma v tomto prípade zaujíma, musí ísť o spor. [51]

49. Medzi prvou a poslednou podmienkou je úzky a osobitný vzťah. Pojem „súdny orgán“ kladie demarkačnú čiaru pre účastníkov európskeho súdneho dialógu, ktorý je prístupný len orgánom so súdnou právomocou, s vylúčením všetkých ostatných orgánov. Rozsudok Vaassen-Göbbels [52] stanovil prísne kritériá, ktoré musí orgán splniť, aby mohol plniť úlohy tohto druhu. V mojich návrhoch vo veci De Coster [53] navrhujem vrátiť sa k tejto judikatúre, ktorej posledný vývoj vyvolal väčšiu právnu neistotu. V súčasnosti Súdny dvor viac inklinuje k obmedzeniu dialógu len na skutočné súdy. Najnovšie rozsudky zavádzajú v súlade s rozsudkom Vaassen-Göbbels prísnejšiu kontrolu, ktorá sa zmierňuje len v niektorých prípadoch, ak je to v záujme účinnej súdnej ochrany. [54]

50. Pojem „súdny orgán“ je úzko spätý s pojmom „spor“, pretože, aby sa zistilo či orgán vykonáva spravodlivosť v zmysle kritérií Vaassen-Göbbels, je potrebné, aby bol medzi účastníkmi konania spor. Napriek tejto spätosti sa obe kritériá líšia a Súdny dvor ich oprávnene analyzoval samostatne.

51. Aj keď je orgán súčasťou súdnej organizácie štátu, nie vždy koná v rámci výkonu

47 — Súdny dvor rozšíril svoju judikatúru na prejudiciálne otázky podľa článku 35 EÚ s tvrdením, že „rovnako ako článok 234 ES, aj článok 35 EÚ podriaďuje začatie prejudiciálneho konania na Súdnom dvore podmienke, že vnútroštátny súd ‚považuje rozhodnutie o otázke za nutné pre vydanie rozsudku‘, takže judikatúra Súdneho dvora týkajúca sa prípustnosti prejudiciálnych otázok položených podľa článku 234 ES je v zásade uplatniteľná aj na návrhy na začatie prejudiciálneho konania podané Súdnemu dvoru podľa článku 35 EÚ“ (rozsudok zo 16. júna 2005, Pupino, C-105/03, Zb. s. I-5285, bod 29). Nevylučujem, že Súdny dvor jedného dňa zmení toto kritérium, pretože rozsudok uznal, že tradičné kritériá prípustnosti sú „v zásade“ uplatniteľné.

48 — Rozsudok z 30. júna 1966, Vaassen-Göbbels, 61/65, Zb. s. 377.

49 — Rozsudok z 26. januára 1993, Telemarsicabruzzo a i., C-320/90 až C-322/90, Zb. s. I-393, bod 6.

50 — Rozsudok zo 16. decembra 1981, Foglia, 244/80, Zb. s. 3045, body 18 a 20.

51 — Rozsudok Job Centre, už citovaný.

52 — Rozsudok už citovaný.

53 — Návrhy z 28. júna 2001 k rozsudku z 29. novembra 2001, De Coster, C-17/00, Zb. s. I-9445.

54 — Rozsudky z 30. mája 2002, Schmid, C-516/99, Zb. s. I-4573, bod 34, a z 31. mája 2005, Syfait a i., C-53/03, Zb. s. I-4609, body 31 až 35.

súdnych právomocí. Prvá podmienka sa týka *subjektov* tohto prejudiciálneho dialógu a posledná podmienka *úloh* vykonávaných každým z účastníkov dialógu. Práve z tohto dôvodu Súdny dvor vypracoval jedno kritérium prípustnosti súvisiace s povahou orgánu, a ďalšie kritérium pre úlohy, ktoré plní. Inými slovami, aj keď má postavenie súdu, orgán nie vždy vykonáva činnosť súdu. To sú odlišné aspekty, ktoré sú podľa mňa oprávnené byť predmetom odlišného zaobchádzania.

52. Konanie Súdneho dvora je logické. Prejudiciálne konanie sa prezentuje ako spolupráca medzi súdmi, aby dospeli k jednotnému riešeniu, ktoré umožní odpovedať v konkrétnom prípade pri rešpektovaní vzájomného súladu právneho poriadku Spoločenstva. Ide teda o konštruktívny vzťah medzi súdmi a nie medzi spormi, čo vysvetľuje prezieravosť, ktorú preukazuje Súdny dvor pri vymedzení pojmu súdny orgán; no len čo sa vykryštalizovali účastníci tejto spolupráce, stal sa omnoho flexibilnejším. Opačný postoj by viedol k trochu absurdným výsledkom: napríklad priznanie postavenia súdu orgánom, ktoré nemajú povahu súdu, by relativizovalo jej význam až do takej miery, že by podmienka týkajúca sa existencie sporu stratila význam; no v inom prípade by bol výsledok takisto znepokojujúci, pretože kvázisúdny orgán by len ťažko mohol plniť úlohy súdu, a teda nikdy by nemal spôsobilosť na položenie prejudiciálnej otázky.

53. Do úvahy je potrebné vziať aj dôvody súdnej politiky, pretože výmena názorov medzi Súdnym dvorom a vnútroštátnymi súdmi by mala umožniť týmto súdom zhostiť sa tradičných právomocí súdneho orgánu, ako je prijímanie ochranných opatrení, výkon rozsudkov alebo ochrana procesných záruk. Súd si tieto právomoci zachováva aj v konaniach, ktoré nie sú úplne sporové, alebo keď plní úlohy viac administratívnej povahy. Aby mohol vnútroštátny súd ako súd práva Spoločenstva rozhodovať a vykonávať právoplatné rozsudky vo svetle európskych noriem, je potrebné starostlivo preveriť, či v tomto prípade existuje spor.

2. Sporová povaha a povaha činnosti súdu: dva aspekty rovnakej podmienky

54. Aj keď je v prejednávanej veci súd, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania, súčasťou španielskeho súdneho systému, sú pochybnosti o sporovej povahe konania a o súdnej povahe rozhodnutí tohto orgánu. Aj keď sú oba prvky navzájom tradične prepojené, aby tvorili podmienku existencie sporu, predstavujú odlišné aspekty, ktoré boli v judikatúre skúmané osobitne.

55. Súdny dvor preto nepovažoval sporovú povahu konania za kľúčovú na to, aby mu mohol vnútroštátny súd položiť prejudiciálnu otázku. [55] Odkedy bola spolupráca *medzi súdmi* potvrdená, vnútroštátny súd má širokú mieru voľnej úvahy pri podávaní návrhu na začatie prejudiciálneho konania. Toto stanovisko bolo veľakrát potvrdené s upresnením, že „požiadavka sporového konania… nie je absolútnym kritériom“. [56]

56. Vo veci De Coster som zdôraznil neexistenciu konkrétneho uplatnenia podmienky sporovej povahy. [57] Súdny dvor systematicky nevyslovoval neprípustnosť každého návrhu na začatie prejudiciálneho konania podaného v konaní vo veci samej, v ktorom bol len jeden účastník konania. Judikatúra však kladie tri podmienky, aby mohlo byť konanie sporové: v prvom rade stačí, ak sa jednotlivec dovoláva práva a podá návrh na začatie konania na súd; v druhom rade musí byť návrh jasne skutkovo aj právne vymedzený; v treťom rade musí vnútroštátny súd pri výkone svojej súdnej právomoci plne rešpektovať procesné záruky. Odkaz na tento tretí prvok sa nachádza v článku 6 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj v judikatúre Európskeho súdu pre ľudské práva. Keďže tieto prvky boli v riadnej forme a trochu neusporiadane preukázané na Súdnom dvore, na účely článku 234 ES možno zásadu sporového konania považovať za splnenú.

57. Pokiaľ ide o povahu činnosti súdu, uplatňuje sa podobná dynamika. V rozsudku Job Centre [58] bolo opatrne uvedené, že vnútroštátny súd musí riadne plniť úlohy súdu. Táto doktrína bola neskôr potvrdená, ale na pochopenie skutočného významu je potrebné prihliadať na procesný kontext každého sporu. Takže vo veci Job Centre bol na Tribunale civile e penale de Milan podaný návrh na schválenie zakladateľskej listiny obchodnej spoločnosti v rámci nesporového konania. Rozhodnutím Tribunale bolo nariadené vykonanie zápisu do registra, takže Súdny dvor vyhlásil, že nedošlo k rozhodovacej činnosti súdu. Toto kritérium bolo tiež považované za nesplnené vo veci Salzmann [59], v ktorej rakúsky Bezirksgericht podal na Súdny dvor návrh na začatie prejudiciálneho konania ako orgán poverený vedením pozemkovej knihy. Výsledok bol rovnaký vo veci HSB-Wohnbau [60], v ktorej bol Amtsgericht Heidelberg zodpovedný za vedenie obchodného registra.

58. Napriek tomu Súdny dvor prijal také podania, ako boli podania predsedu Tribunale di Torino v skrátenom konaní, v ktorom nedošlo k debate medzi účastníkmi konania

55 — Rozsudok zo 14. decembra 1971, Politi (43/71, Zb. s. 1039), po prvýkrát zmiernil požiadavku sporovej povahy konania. Rozsudok z 21. februára 1974, Birra Dreher (162/73, Zb. s. 201), použil miernejšie kritériá, aby nepodmieňoval podanie návrhu na Súdny dvor sporovou povahou konania, ktoré sa ukončuje podaním návrhu na začatie prejudiciálneho konania vnútroštátnym súdom.

56 — Rozsudky z 21. marca 2000, Gabalfrisa a i., C-110/98 až C-147/98, Zb. s. I-1577, bod 37, a z 29. novembra 2001, De Coster, C-17/00, Zb. s. I-9445, bod 14.

57 — Návrhy už citované, body 29 až 38.

58 — Rozsudok už citovaný.

59 — Rozsudok z 15. mája 2003, Salzmann, C-300/01, Zb. s. I-4899.

60 — Uznesenie z 10. júla 2001, HSB-Wohnbau, C-86/00, Zb. s. I-5353.

a v ktorom bolo rozhodnutie prijaté formou „decreto“. [61] V prípade talianskeho Pretore bol takisto priznaný výkon činnosti súdu, keď spája právomoci vyšetrovacieho sudcu a prokurátora, ako vo veciach X a Pretore de Salò [62]. Súdny dvor je tiež citlivý na prípady, keď je rozhodnutie formálne prijaté politickým orgánom, ale za rozhodnutie vo veci samej je zodpovedný súdny orgán. Tak to bolo aj vo veci Garofalo [63], v ktorej mal rozhodnúť, či talianska Štátna rada rešpektovala článok 234 ES, keď v rámci mimoriadneho konania vydala stanovisko, ktoré bolo vzápätí prevzaté do rozhodnutia formálne prijatého prezidentom Talianskej republiky. Okrem toho konzultatívna povaha niektorých súdov, ktoré nevydávajú záväzné rozhodnutia, sa považovala za dostatočnú na to, aby mohli podávať návrhy na začatie prejudiciálneho konania v súlade s judikatúrou Österreichischer Gewerkschaftsbund [64] a Felix Swoboda [65]. Nedávno Súdny dvor vo svojom druhom prejudiciálnom rozsudku vydanom v naliehavom konaní vo veci Santesteban Goicoechea [66] prijal návrh pochádzajúci od vyšetrovacích senátov francúzskych odvolacích súdov. Podľa francúzskej štátnej rady tieto orgány vykonávajú administratívne právomoci vtedy, keď, ako to bolo v konaní vo veci samej, vydávajú stanovisko o návrhu na vyhostenie. Súdny dvor sa vo svojom skúmaní sústredil na záväznosť rozhodnutí týchto orgánov bez toho, aby pripisoval osobitný význam mimosúdnej povahe ich rozhodnutí. [67]

59. Navyše pre prípady, keď kritériá umožňujúce potvrdiť výkon činnosti súdu nie sú splnené, rozsudok Job Centre zaviedol osobitnú výnimku, keď po tom, čo vyslovil nedostatok právomoci Tribunale di Milano z dôvodu, že vykonával čisto administratívne úlohy, ďalej dodal, že „súd, ktorý koná vo veci, sa môže považovať za vykonávajúci činnosť súdnej povahy v zmysle článku 234 ES, ktorej účelom je zrušenie aktu zasahujúceho do práv navrhovateľa len v prípade, ak osoba oprávnená vnútroštátnym zákonom podať žiadosť o schválenie, a teda o zápis, podá žalobu proti rozhodnutiu, ktorým sa zamieta schválenie, a teda zápis“. [68] Táto zmena judikatúry má chvályhodný účel, pretože v prípade vyhlásenia neprípustnosti prejudiciálneho konania vo veciach kvázi súdnej povahy existuje riziko, že systém opravných prostriedkov proti rozhodnutiam súdneho orgánu má atypické črty. V tomto prípade by sa vec nikdy nedostala na Súdny dvor, napriek tomu, že je dôležitá pre spor a pre vzájomný súlad právneho poriadku Spoločenstva.

60. Súdny dvor uplatňoval túto výnimku vo veci Cartesio [69]: išlo o prejudiciálnu otázku, ktorú položil Szegedi Ítélötábla (Maďarsko) v konaní o odvolaní proti zamietnutiu zápisu obchodným súdom. Zatiaľ čo v konaní na prvom stupni konanie nemalo sporovú povahu a rozhodnutie nemalo povahu súdneho rozhodnutia, Súdny dvor sa domnieval, že v štádiu odvolania boli splnené podmienky na uplatnenie výnimky podľa rozsudku Job Centre bez ohľadu na osobitosti konania. Je potrebné upozorniť na to, že v oboch stupňoch konania bola vec prejednávaná rôznymi súdmi, ktoré uplatňovali osobitné konania, a v ktorých sa na súd

61 — Rozsudok Politi, už citovaný.

62 — Rozsudky z 5. mája 1977, Pretore di Cento/X, 110/76, Zb. s. 851, a z 11. júna 1987, Pretore di Salò/X, 14/86, Zb. s. 2545, bod 7.

63 — Rozsudok zo 16. októbra 1997, Garofalo a i., C-69/96 až C-79/96, Zb. s. I-5603, body 19 až 26.

64 — Rozsudok z 30. novembra 2000, Österreichischer Gewerkschaftsbund, C-195/98, Zb. s. I-10497, body 24 až 30.

65 — Rozsudok zo 14. novembra 2002, Felix Swoboda, C-411/00, Zb. s. I-10567, body 25 až 27.

66 — Rozsudok z 12. augusta 2008, Santesteban Goicoechea, C-296/08 PPU, Zb. s. I-6307.

67 — Tamže, bod 36.

68 — Rozsudok Job Centre, už citovaný, bod 11.

69 — Rozsudok Cartesio, už citovaný, body 58 až 60.

dostavila jedine spoločnosť Cartesio. Napriek tejto skutočnosti Súdny dvor odvolaciemu súdu priznal právomoc položiť prejudiciálnu otázku, aby mohol odpovedať na otázky namietané v spore.

3. Judikatúra uplatňovaná na konkrétny prípad

61. Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania a z vnútroštátnej právnej úpravy uplatniteľnej na konanie vo veci samej vyplýva, že Juzgado de Primera Instancia e Instrucción nº 5 de San Javier rozhoduje o návrhu na zrušenie opatrenia na zabezpečenie priebehu konania, ktorým jeho súdny tajomník zamietol návrh na doručenie mimosúdnych písomností. Je potrebné rozhodnúť, či je návrh prípustný vo svetle oboch samostatných hľadísk: sporová povaha konania na jednej strane a súdna povaha prípadného rozhodnutia orgánu, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania, na druhej strane.

a) Zásada kontradiktórnosti v prejednávanej veci

62. Návrh na zrušenie bol podaný Roda Golf proti rozhodnutiu, ktorým jej súdny tajomník zakázal dovolávať sa nariadenia (ES) č. 1348/2000, ktoré malo priamy dosah na právne postavenie. Uvedené nariadenie má urýchliť odosielanie a doručovanie súdnych a mimosúdnych písomností práve na účely ochrany slobôd a práv tých, ktorí majú spôsobilosť alebo povinnosť doručovať určité písomnosti. Preto má Roda Golf priamy záujem na podaní návrhu na zrušenie.

63. Obdobne v rámci návrhu na zrušenie vnútroštátny súd rozhoduje len o porušení „ustanovenia zákona“ (článok 224 ods. 2 LEC). Rozhodnutie, ktorým sa rozhoduje o návrhu na zrušenie, potvrdzuje alebo vyvracia právne tvrdenie. Súd teda rozhoduje vo veci, ktorej obrysy boli predtým vymedzené v návrhu na zrušenie podanom Roda Golf.

64. Nakoniec občianska právna úprava stanovuje návrh na zrušenie proti uzneseniam o vedení konania, medzitýmnym rozhodnutiam a výnimočne opatreniam na zabezpečenie priebehu konania. Na takýto návrh sa vzťahujú všeobecné pravidlá o odvolacích prostriedkoch, ako aj zásady, ktoré upravujú účinnú súdnu ochranu. [70] Vnútroštátny súd musí dbať na dodržiavanie všetkých záruk, ktoré má Roda Golf v akomkoľvek konaní pred španielskym občianskym súdom.

70 — DÍEZ-PICAZO, I., DE LA OLIVA SANTOS, A.: c. d..

65. V dôsledku toho má konanie vo veci samej sporovú povahu na účely podania návrhu na začatie prejudiciálneho konania.

b) Súdna povaha činnosti vykonávanej orgánom, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania v konkrétnom prípade

66. V okamihu, keď prijal napadnuté opatrenie na zabezpečenie priebehu konania nekonal súdny tajomník vnútroštátneho súdu ako súd. Osoby sa nestávajú súdnym orgánom len preto, že plnia úlohy na podporu súdov. Práve preto sú okrem iného ich rozhodnutia predmetom odvolania na vyššie inštancie v súlade s článkom 224 LEC. Judikatúra Job Centre by bola porušená, ak by bol návrh na začatie prejudiciálneho konania výsledkom sporu, ktorého predmetom je len doručovanie písomností stanovených nariadením (ES) č. 1348/2000, pretože nástroje zavedené týmto nariadením majú kontrolovať riadny priebeh občianskeho súdneho konania a nie samotné konanie.

67. V prejednávanej veci je však možné uplatňovať výnimku stanovenú rozsudkom Job Centre, podľa ktorej je prejudiciálna otázka prípustná, ak napriek tomu, že pôvodná právomoc nie je súdnej povahy, vznikne táto otázka v rámci prípadného odvolania. Ako vysvetlím neskôr, konanie vo veci samej nestavia vnútroštátny súd do postavenia súdu, či už je to z dôvodu orgánu, ktorý rozhodoval na prvom stupni o návrhu, alebo z dôvodu veci. Napriek tomu predložením návrhu na začatie prejudiciálneho konania v rámci návrhu na zrušenie predkladajúci orgán vykonáva „činnosť súdnej povahy, ktorej účelom je zrušenie aktu zasahujúceho do práva navrhovateľa“. [71]

68. Ako som poznamenal, návrh na zrušenie je mechanizmus, ktorý španielska občianska právna úprava zaraďuje medzi opravné prostriedky bez devolutívneho účinku, pretože o nej rozhoduje sám orgán, ktorý vydal napadnuté rozhodnutie. Je upravená v osobitných, ale aj všeobecných ustanoveniach LEC. Toto tvrdenie je podporované skutočnosťou, že, ako to uvádzam v bodoch 62 až 64 týchto návrhov, opravný prostriedok je otvorený, ak je priamy záujem, predmet je jasne vymedzený a všetky procesné záruky rešpektované.

69. Preto je súdna povaha vykonávanej právomoci na účely prejudiciálnej otázky preukázaná.

71 — Rozsudok Job Centre, už citovaný, bod 11.

4. Dôsledok

70. Vo svetle vysvetlení uvedených vyššie, ktoré preukázali sporovú povahu konania vo veci samej a súdnu povahu činnosti vykonávanej orgánom, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania, navrhujem, aby Súdny dvor zamietol druhú námietku neprípustnosti vznesenú Komisiou.

VI — Návrh na začatie prejudiciálneho konania

71. Cieľom nariadenia (ES) č. 1348/2000 bolo zlepšiť vnútorný trh z dôvodu, že účinnosť a rýchlosť odosielania súdnych a mimosúdnych písomností prispieva k posilneniu cieľov zmlúv. Táto iniciatíva nebola nová, pretože od 60. rokov bol v rámci Haagskej konferencie o rovnakom predmete prijatý dohovor z roku 1965, ktorý bol ratifikovaný väčšinou členských štátov Únie.[72] Amsterdamská zmluva zabránila nadobudnutiu účinnosti dohovoru o doručovaní prijatého na základe bývalého článku K.3 EÚ[73], ktorého obsah bol nakoniec začlenený do nariadenia, ktoré je dnes Súdny dvor povinný vykladať.

72 — Dohovor z 15. novembra 1965 o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností v cudzine v občianskych a obchodných veciach. Z databázy Haagskej konferencie o medzinárodnom práve súkromnom vyplýva, že jediné štáty Únie, ktoré ho dodnes neratifikovali, sú Rakúsko a Malta.

73 — Dohovor založený na článku K.3 Zmluvy o Európskej únii o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností v občianskych alebo obchodných veciach v členských štátoch Európskej únie, podpísaný 26. mája 1997 (Ú. v. ES C 261, s. 2).

72. Ako naznačuje jeho názov, nariadenie (ES) č. 1348/2000 sa týka doručovania súdnych a mimosúdnych písomností, aj keď len v občianskych a obchodných veciach. Juzgado de Primera Instancia e Instrucción nº 5 de San Javier sa zaujíma o presnú definíciu pojmu „mimosúdna písomnosť“, pretože sa pýta, či túto kvalifikáciu možno uplatňovať na notársku zápisnicu o doručení a výzve, ktorá sa týka doručenia šestnástich listov, ktorými bolo oznámené odstúpenie od kúpnej zmluvy.

73. Písomné pripomienky podané v tomto konaní sledujú dve odlišné a trochu navzájom prepojené línie. Na jednej strane dva štáty tvrdia, že mimosúdne písomnosti môžu byť doručované podľa nariadenia (ES) č. 1348/2000 len vtedy, ak bolo začaté súdne konanie. Keďže v konaní vo veci samej ešte nebolo začaté žiadne riadne deklaratórne konanie, bolo Súdnemu dvoru navrhnuté obmedziť doručovanie týchto dokumentov na *vnútroprocesný* kontext, čo by umožnilo nepripustiť otázku položenú španielskym súdom. Na druhej strane väčšina štátov spolu s Komisiou a žalobkyňou vo veci samej tvrdí, že nariadenie (ES) č. 1348/2000 sa vzťahuje na doručovanie mimosúdnych písomností, aj keď nebolo začaté žiadne súdne konanie; títo účastníci konania zakladajú svoje tvrdenia na článku 16 nariadenia, ktorý upravuje tento typ písomností.

74. Vnútroštátny súd postúpil obe otázky a táto dualita sa prejavuje v tvrdeniach zastávaných tými, ktorí vstúpili do tohto konania.

Medzi oboma otázkami je zrejmá kontinuita, aj keď sú odlišné; v dôsledku toho vyzývam Súdny dvor, aby postupoval tak, že v prvom rade preskúma, či nariadenie (ES) č. 1348/2000 umožňuje doručovanie mimosúdnych písomností, keď nebolo začaté žiadne súdne konanie, a v druhom rade vypracuje kvalifikovaný výklad pojmu „mimosúdna písomnosť“, ktorý na rozdiel od súdnych písomností nebol v nariadení vymedzený.

A — *Procesný kontext mimosúdnych písomností a nevyhnutnosť sporu*

75. Španielske kráľovstvo a Slovenská republika jasne zdôrazňujú, že aj keď mimosúdne písomnosti patria do kontextu, ktorý nie je súčasťou súdnej agendy, sú upravené nariadením (ES) č. 1348/2000, ak je ich doručovanie nevyhnutné v rámci súdneho konania. Môžu byť odvodené od úloh bežne vykonávaných súdom podľa tradícií členských štátov, ako aj z doslovného výkladu odôvodnení nariadenia (ES) č. 1348/2000.

76. Odôvodnenie č. 6, ktorého účelom je „efektívnosť a rýchlosť súdneho konania v občianskych veciach“, zdôrazňuje, že odosielanie súdnych a mimosúdnych písomností sa má uskutočňovať „priamo a rýchlymi metódami“. Z toho vyplýva, že cieľom nariadenia je zlepšiť konania, ktoré vykazujú cezhraničný prvok. Pôsobnosť nariadenia (ES) č. 1348/2000 sa teda obmedzuje na doručovanie mimosúdnych písomností v spore prebiehajúcom na vnútroštátnom súde.

77. Nie je možné prijať tvrdenie Komisie, podľa ktorého sa mimosúdna písomnosť stáva súdnou od okamihu, keď je spojená so súdnym konaním.[74] V priebehu konania je niekedy potrebné použiť nariadenie (ES) č. 1348/2000 na účely doručenia notárskych zápisníc alebo rozhodnutí prijatých orgánmi spoločnosti, ktoré sa nestávajú súdnymi písomnosťami len v dôsledku skutočnosti, že sa nachádzajú v spise, o ktorom má rozhodnúť súd. Tvrdenie Komisie sa však ukazuje presvedčivejšie, keď uvádza, že takéto podstatné obmedzenie pôsobnosti nariadenia (ES) č. 1348/2000 by malo byť uvedené v jeho texte. Extenzívny výklad odôvodnenia možno nie je najlepším nástrojom na posilnenie stanoviska Španielskeho kráľovstva a Slovenskej republiky, najmä keď existujú ďalšie presvedčivejšie dôkazy na podporu opačného stanoviska.

78. Článok 65 ES je právnym základom nariadenia (ES) č. 1348/2000. Pokiaľ ide o akty sekundárneho práva, toto ustanovenie umožňuje prijímať „opatrenia v oblasti súdnej spolupráce v občianskoprávnych veciach s cezhraničnými dopadmi“ pod podmienkou, že prispejú k „správnemu fungovaniu vnútorného trhu“. Článok sa odvoláva na doručovanie súdnych a mimosúdnych písomností, ale nijako nepodporuje tvrdenia tých, ktorí si myslia, že je potrebné, aby prebiehalo súdne

74 — Bod 45 pripomienok Komisie.

konanie. Naopak, nariadenie (ES) č. 1348/2000 počíta s flexibilitou, rýchlosťou, účinnosťou a plynulosťou obehu, tak súdnych, ako aj mimosúdnych písomností bez toho, aby vyžadovalo, aby sa nachádzali v súdnom spise. Odôvodnenie č. 6 mohlo byť vypracované tak, aby pripomínalo osobitný význam rýchleho odosielania úkonov počas súdnych konaní bez toho, aby vylučovalo iné okolnosti. [75]

79. Obdobne glosár dokumentov prijatý Komisiou, ktorý nemá byť taxatívny, ale ilustruje rôznorodosť písomností v každom členskom štáte, uprednostňuje široký výklad pôsobnosti nariadenia (ES) č. 1348/2000. Napríklad belgické, nemecké a maďarské notárske zápisnice kvalifikuje ako mimosúdne písomnosti. Portugalsko predstavuje taxatívny zoznam súkromnoprávnych písomností, ako je prevod pohľadávky, odstúpenie konateľa spoločnosti alebo koncentrácia medzi podnikmi. V prípade Spojeného kráľovstva je opodstatnené považovať za mimosúdne písomnosti „tie písomnosti, ktoré majú byť oznámené alebo doručené v súvislosti s akoukoľvek mimosúdnou občianskou a obchodnou vecou“. Ale najmarkantnejším príkladom je Rakúsko, kde sa za mimosúdne písomnosti považujú „tie písomnosti, ktoré sú určené na ochranu a výkon práv v občianskych alebo obchodných veciach alebo na obranu týkajúcu sa takýchto práv, *ale mimo akéhokoľvek občianskeho súdneho konania*“. [76]

80. Z predchádzajúcich úvah vyplýva, že mimosúdne písomnosti podľa nariadenia (ES) č. 1348/2000 sa neobmedzujú na písomnosti, ktoré sa nachádzajú v spise súdneho konania, ale zahŕňajú aj písomnosti, ktoré majú byť doručené bez ohľadu na akékoľvek konanie. Uznávam, že unáhlený výklad by viedol k zneužívaniu, ktoré by mohlo prekročiť administratívne kapacity vnútroštátnych súdov. Táto obava však nie je dôvodom na obmedzenie pôsobnosti nariadenia (ES) č. 1348/2000. Musí byť zohľadnená v okamihu vymedzenia definície pojmu „mimosúdna písomnosť“, ktorú budem ďalej skúmať.

B — *„Mimosúdna písomnosť“ v zmysle nariadenia (ES) č. 1348/2000*

81. Všetky členské štáty, ktoré sa zúčastnili na prejudiciálnom konaní, pripisujú vnútroštátnemu zákonodarcovi úlohu vymedziť pojem „mimosúdna písomnosť“ v zmysle článku 16 nariadenia (ES) č. 1348/2000. Zatiaľ čo niektoré, ako Lotyšsko alebo Nemecko, presadzujú ponechanie celej otázky na vnútroštátnom zákonodarcovi, iné štáty, ako Česká

75 — O význame nariadenia (ES) č. 1348/2000 na ochranu cieľov opatrení prijatých na základe článku 65 ES, pozri MARCHAL ESCALONA, N.: *El nuevo régimen de la notificación en el espacio judicial europeo*. Ed. Comares, Granada, 2002, s. 7 až 9.

76 — Kurzívou zvýraznil generálny advokát.

republika, Maďarsko, Poľsko, Španielsko, Grécko alebo Taliansko obhajujú zložitejší prístup, zahŕňajúci určité spoločné prvky, ktoré by dali pojmu Spoločenstva podstatu, a zároveň by potvrdili, že každý štát si zachováva určitú právomoc na úpravu tohto pojmu.

82. Na prekonanie tejto chúlostivej situácie [77] je potrebné inšpirovať sa judikatúrou Súdneho dvora, najmä jeho rodiacou sa doktrínou týkajúcou sa nariadenia (ES) č. 1348/2000, ktorá prináša zaujímavé prvky. Predmetom veci Leffler [78], ktorá bola prvým návrhom na začatie prejudiciálneho konania týkajúcim sa tohto nariadenia, boli následky vyplývajúce z odmietnutia adresáta prevziať písomnosť doručovanú podľa nariadenia (ES) č. 1348/2000. V tejto veci sa Súdny dvor dovolával rizík roztriešteného výkladu nariadenia, aby mohol odmietnuť tvrdenie, že účinky odmietnutia by mali byť upravené každým vnútroštátnym právnom poriadkom. Opierajúc sa o skutočnosť, že Amsterdamská zmluva dala nástrojom toho, čo sa dnes nazýva hlava IV EC „nový rozmer", [79] Súdny dvor vyhlásil, že táto udalosť zdôrazňuje vôľu členských štátov „zahrnúť takéto opatrenia do právneho poriadku Spoločenstva a *zakotviť tak zásadu ich nezávislého výkladu*". [80] Okrem toho v rozsudku bolo uvedené, že voľba formy nariadenia namiesto smernice pôvodne navrhovanej Komisiou „dokazuje dôležitosť, ktorú normotvorca Spoločenstva pripisuje priamej použiteľnosti ustanovení tohto nariadenia a *ich jednotnému uplatňovaniu*". [81] Súdny dvor dospel k rovnakému výsledku v rozsudku Weiss und Partner [82], keď v rámci debaty o následkoch odmietnutia prevziať doručovanú písomnosť naďalej trval na skutočnosti, že nariadenie (ES) č. 1348/2000 musí byť uplatňované jednotne. [83]

83. Za týchto okolností nepredpokladám, že článok 16 nariadenia (ES) č. 1348/2000 bezpodmienečne odkazuje na vnútroštátne právo na účely vymedzenia pojmu Spoločenstva „mimosúdna písomnosť". Takýto dôležitý odkaz by bol výslovne uvedený v nariadení; pritom však ani jeho znenie, ani historické precedensy nenaznačujú takúto vôľu. Aj keď

77 — Je to citlivá téma, aj keď ju, prekvapujúco, niektorí označili za bezvýznamnú. SHARMA, D. H.: *Zustellungen im Europäischen Binnenmarkt*. Ed. Dunker & Humblot, Berlin, 2003, s. 84, sa vo svojej analýze dopúšťa omylu, keď tvrdí, že predmet súčasného sporu nemôže vyvolávať vážne obavy s ohľadom na účinnosť nariadenia (ES) č. 1348/2000. Napriek tomu vstup deviatich členských štátov do konania ako vedľajších účastníkov konania a rôznorodosť vyjadrených stanovísk svedčia o významnej reakcii.

78 — Rozsudok z 8. novembra 2005, Leffler, C-443/03, Zb. s. I-9611.

79 — Tamže, bod 45.

80 — Bod 45, kurzívou zvýraznil generálny advokát.

81 — Bod 46, kurzívou zvýraznil generálny advokát.

82 — Rozsudok z 8. mája 2008, Weiss und Partner, C-14/07, Zb. s. I-3367.

83 — V bode 63 návrhov z 28. júna 2005 v už citovanej veci Leffler generálna advokátka Stix-Hackl pripomína, že nariadenie sa snaží o čo najväčšiu harmonizáciu právnych dôsledkov spojených s právami založenými na týchto ustanoveniach. „Únik do vnútroštátneho práva s cieľom vyplniť prípadné medzery v úprave sa z tohto hľadiska zdá menej koherentný".

o miere homogénnosti dosiahnutej nariadením možno diskutovať, členské štáty nemôžu podľa vlastnej vôle manipulovať s výkladom článku 16 nariadenia (ES) č. 1348/2000.

84. Znenie článku je trochu dvojznačné. Stanovuje len toľko, že mimosúdne písomnosti sa môžu zaslať na účely doručenia do iného členského štátu podľa ustanovení tohto nariadenia. Táto úspornosť slov kontrastuje so štrnástimi predchádzajúcimi článkami, ktoré podrobne upravujú doručovanie súdnych písomností.

85. V tejto otázke súhlasím s Českou republikou, podľa ktorej sa má mimosúdna písomnosť posudzovať „podľa práva dožadujúceho štátu vykladaného v súlade s účelom nariadenia a so všeobecnými zásadami, ktoré vyplývajú so všetkých vnútroštátnych systémov práva.“ [84] V prejednávanej veci je to totiž najsprávnejší prístup, keďže je pravda, že pri úprave mimosúdnych písomností chcelo nariadenie (ES) č. 1348/2000 využiť skúsenosti každého členského štátu. Glosár prijatý Komisiou odzrkadľuje túto vnútroštátnu pluralitu a môže slúžiť ako referenčný bod nielen pre dokumenty, ktoré sú v ňom vymenované, ale aj pre dokumenty, ktoré v ňom nie sú uvedené, a ktoré môžu na základe systematickej analýzy spadať pod nariadenie (ES) č. 1348/2000. Článok 16 priznáva „mimosúdnej písomnosti“ rozmer Spoločenstva, aj keď pripisuje členským štátom významnú úlohu, a to poskytnúť vzor tak, aby pojem Spoločenstva zahŕňal aj písomnosti, ktoré môžu mať podľa tradície členských štátov mimosúdnu povahu. [85]

86. Preto vyzývam Súdny dvor, aby definoval „mimosúdnu písomnosť“ v zmysle nariadenia (ES) č. 1348/2000 takým spôsobom, ktorý rešpektuje a je zlučiteľný s rôznorodosťou vnútroštátnych súdnych systémov a s cieľmi nariadenia.

87. Prvý náznak na definovanie tohto druhu písomností poskytujú predpisy, ktoré predchádzali prijatiu nariadenia (ES) č. 1348/2000. Najvýznamnejší z nich už bol spomenutý: ide o Haagsky dohovor z roku 1965, ktorý bol ratifikovaný veľkou väčšinou členských štátov Európskej únie, a na ktorý sa Súdny dvor odvolával vo veci Weiss und Partner [86]. Na rozdiel od sporného nariadenia dohovor definuje pojem „mimosúdna písomnosť“ vo

84 — Pripomienky vlády Českej republiky, bod 8.

85 — SCARANO, L. A.: Il Regolamento CE n° 1348/2000 sulle notifiche internazionali intracomunitarie. In: AMBROSI, I., SCARANO, L. A.: *Diritto Civile Comunitario e Cooperazione Giudiziaria Civile.* Ed. Giuffrè, Milan, 2005, s. 105 a 106.

86 — Rozsudok už citovaný, bod 52.

svojom článku 17 zahŕňajúc do neho aj písomnosti „vydané orgánmi a úradníkmi ministerstiev zmluvného štátu“. Podľa tohto dohovoru majú teda mimosúdnu povahu výlučne verejné listiny. [87]

88. Ďalším zaujímavým precedensom je dohovor z roku 1997 týkajúci sa doručovania súdnych a mimosúdnych písomností, vypracovaný na základe bývalého článku K.3 EÚ, ktorý nikdy nenadobudol účinnosť. Ako som zdôraznil, nariadenie (ES) č. 1348/2000 prevzalo ustanovenia tohto dohovoru vrátane jeho súčasného článku 16. Návrh dohovoru sprevádzala veľmi zaujímavá vysvetľujúca správa, na ktorú sa Súdny dvor tiež odvolával vo veci Weiss und Partner [88]. V komentári k článku 1 správa uznáva problémy s presným vymedzením pojmu „mimosúdne písomnosti“. Dodáva však, že išlo o „písomnosti vyhotovené ministerským úradníkom, ako aj notársku zápisnicu alebo písomnosť súdneho tajomníka, alebo písomnosti vyhotovené orgánom členského štátu, alebo aj písomnosti, ktorých povaha a význam odôvodňujú, aby boli odoslané a oznámené svojim príjemcom v súlade s úradným postupom.“ Tento pojem má širší rozsah, ako je rozsah Haagskeho dohovoru, pretože sa neobmedzuje na mimosúdne písomnosti vyhotovené verejnými orgánmi, ale uplatňuje sa na formy písomností, ktoré sú striktne súkromné, aj keď veľmi dôležité v právnych vzťahoch.

89. V glosári vypracovanom Komisiou, ktorý zahŕňa veľmi rôznorodé písomnosti, ktoré však majú spoločné črty, sú aj objasňujúce faktory. Vo svetle tejto rôznorodosti navrhujem, aby Súdny dvor vymedzil „mimosúdne písomnosti“ v zmysle nariadenia (ES) č. 1348/2000 na základe troch ústredných čŕt figurujúcich v príkladoch poskytnutých glosárom.

90. V prvom rade možno túto kvalifikáciu priznať písomnostiam, ktoré boli predmetom zásahu vyplývajúceho z verejnej listiny alebo pochádzajúceho od verejného orgánu, ktorý konal pri výkone verejných úloh a stojí mimo súdneho systému členského štátu, v ktorom bola písomnosť vyhotovená. Pojem „zásah“ znamená, že orgán je autorom písomnosti, alebo že potvrdil jej obsah verejným vyhlásením. [89] Pokiaľ ide o zásah vyplývajúci z „verejnej listiny“, odvoláva sa na mimosúdne písomnosti, ktorým nie je úradná povaha priznaná monokratickým alebo kolektívnym orgánom, ale zákonodarným aktom. Existujú aj také písomnosti, ktorých účinky stanovené priamo zákonom sú vo vnútroštátnom právnom poriadku také dôležité, že si zaslúžia zasielanie a doručovanie na základe nariade-

87 — Praktická príručka o fungovaní dohovoru z roku 1965 vypracovaná Stálou kanceláriou Haagskej konferencie o medzinárodnom práve súkromnom dáva príklady mimosúdnych písomností v zmysle článku 17 zmluvy: „Mimosúdnymi písomnosťami sú… výzva na zaplatenie, výpoveď nájomnej zmluvy alebo pracovnej zmluvy, protesty proti zmenke a obchodnej zmenke, pod podmienkou, že ich vydal orgán alebo súdny tajomník. Námietky proti manželstvu, súhlas s osvojením, uznanie otcovstva, tiež patria do tejto skupiny, keďže dodržiavajú určitú formu“. Praktická príručka o fungovaní Haagskeho dohovoru o doručovaní, Stála kancelária Haagskej konferencie, Digitálna kniha zverejnená Wilson & Lafler Ltée, Montréal 2006, článok 67. V poslednej vete si možno všimnúť určitú relativizáciu verejnej povahy písomnosti bez toho, aby sa však zásah orgánu stal nadbytočným.

88 — Rozsudok, už citovaný, body 53 a 54. V prvej veci týkajúcej sa nariadenia (ES) č. 1348/2000, Leffler, si možno všimnúť, že Súdny dvor úplne odmietol opierať sa pri svojom výklade o správu. V bode 43 vyhlásil, že „nemožno s úspechom tvrdiť, že následky odmietnutia prevziať písomnosť musia byť stanovené vnútroštátnym právom. V tejto súvislosti sa nemožno právoplatne odvolávať na komentáre uvedené v dôvodovej správe k dohovoru…“. Toto tvrdenie má zabrániť vnútroštátnemu roztriešteniu výkladu nariadenia.

89 — SHARMA, D. H.: c. d., s. 84.

nia (ES) č. 1348/2000. Práve na tieto písomnosti sa odvoláva vysvetľujúca správa k dohovoru z roku 1997, keď hovorí o „listinách… ktorých povaha a význam odôvodňujú, aby boli odoslané a oznámené svojim príjemcom v súlade s úradným postupom“.

91. V druhom rade takéto písomnosti musia vyvolávať osobitné a diferencované právne účinky, pretože podliehajú formálnemu konaniu. Samotná existencia zásahu však automaticky nedáva mimosúdnej písomnosti odlišný rozmer od rozmeru, ktorý by mala, keby nepodliehala verejnému orgánu. Vnútroštátny právny poriadok môže jednotlivcom ukladať povinnosť obracať sa na orgány, aby tak zvýšili hodnotu určitých písomností a v dôsledku toho stabilitu a istotu právnych vzťahov. Ak však verejný zásah nemá vplyv na účinok písomnosti, domnievam sa, že nejde o „mimosúdnu písomnosť“ v zmysle nariadenia (ES) č. 1348/2000. Takže v prejednávanej veci sa kvalifikácia odstúpenia od kúpnej zmluvy môže meniť podľa toho, či je oznámená v rámci súkromnej korešpondencie alebo prostredníctvom verejného zásahu formalizovaného v notárskej zápisnici o výzve a doručení. [90]

90 — SHARMA, D. H.: c. d., s. 84, dáva ako príklad mimosúdnej písomnosti odstúpenie od súkromnej zmluvy.

92. V treťom rade na účely napĺňania hlavného cieľa nariadenia, ktorým je v podstate zabezpečiť účinnú a rýchlu súdnu spoluprácu na území Spoločenstva, musí predmetná mimosúdna písomnosť podporovať nárok v prípadnom súdnom konaní. Medzi doručovaním na jednej strane a uvedením mechanizmov nariadenia (ES) č. 1348/2000 do chodu na druhej strane musí byť minimálna miera prepojenia. V opačnom prípade by sa vnútroštátne súdy stali poštovou službou pre účastníkov konania, ktorí ani nezačali konanie. Súdn!y dvor musí prihliadať na túto skutočnosť zahrnutím tejto tretej podmienky do definície „mimosúdnej písomnosti“.

93. V dôsledku toho za mimosúdne písomnosti považujem písomnosti, ktoré sú v prvom rade predmetom zásahu vyplývajúceho z verejnej listiny alebo pochádzajúceho od verejného orgánu; v druhom rade musia vyvolávať osobitné a diferencované právne účinky v dôsledku predmetného zásahu; v treťom rade musí byť možné použiť ich na podporu nároku v prípadnom súdnom konaní. Je úlohou vnútroštátneho súdu stanoviť vo svetle troch vyššie uvedených kritérií, či notárska zápisnica o výzve a doručení vystavená na účely oznámenia odstúpenia od zmluvy o predaji nehnuteľnosti predstavuje „mimosúdnu písomnosť“.

VII — Návrh

94. Z týchto dôvodov navrhujem, aby Súdny dvor odpovedal Juzgado de Primera Instancia e Instrucción nº 5 de San Javier takto:

1. „Mimosúdne písomnosti“ podľa nariadenia (ES) č. 1348/2000 sa neobmedzujú na písomnosti, ktoré sú spojené so súdnym konaním a nachádzajú sa v súdnom spise, ale zahŕňajú aj písomnosti, ktoré majú byť doručené bez ohľadu na akékoľvek konanie.

2. Na účely kvalifikácie ako „mimosúdna“ v zmysle nariadenia (ES) č. 1348/2000 musí byť písomnosť v prvom rade predmetom zásahu vyplývajúceho z verejnej listiny alebo pochádzajúceho od verejného orgánu, v druhom rade musí vyvolávať v dôsledku predmetného zásahu osobitné a diferencované právne účinky a v treťom rade musí byť možné dovolávať sa jej na podporu nároku v prípadnom súdnom konaní.

3. Je úlohou vnútroštátneho súdu stanoviť vo svetle troch vyššie uvedených kritérií, či notárska zápisnica o výzve a doručení vyhotovená na účely oznámenia odstúpenia od zmluvy o predaji nehnuteľnosti predstavuje „mimosúdnu písomnosť“.